

ELS IAIOS DE L'ÀNIMA

PSEUDÒNIM: DAVID DE MATARÓ

EL IAIO BATISTE (†1981)

Vatua l'olla, quin compromís! La meua filla gran ha decidit posar seny d'una vegada i migrar a Suïssa amb el seu marit per tal de fer calaix i ens han deixat a càrrec dels seus fills, dos xitxarel·los de dotze i nou anys de la pell del dimoni. Són com les dues cares d'una mateixa moneda. El mar encalmat i l'onatge tempestuós. El suau garbí i la forta llevantada. El primer galifardeu, un gínjol escanyolit, és eixerit com un pèsol i llest com una fura, sempre amb ganes de gresca. El segon, més bon jan, un tros de pa alegre i assenyat.

Tot i que durant el curs els xiquets romanen a un internat de Tortosa, a les vacances de Nadal, de Pasqua i als mesos d'estiu conviuen a la masia del prat amb nosaltres. Jo miro de mostrar-los les feines del camp. Hi ha coses que se'ls dóna bé com regar l'horta o tragar caixes de verdures amb el carretó, però hi ha d'altres que no poden dur a terme com enclavar canyes a terra per on s'enfilen fesoleres o tomateres, llaurar o treure el fem del corral del matxo, que els fa fàstic. Vaig ensenyar-los a fer servir una aixada per regar, la forca per ventar, la canya de batre olives i garrofes, a portar sempre un barret de palla per protegir-se del sol i a gaudir com cal d'una merescuda migdiada a l'estiu durant les hores de més xafogor. I això rai, perquè d'antuvi jo era el cap d'una colla que feinejava a la ribera segant arròs amb l'aigua pels genolls, mentre de tant en tant amb la punta de la cigarreta cremàvem les sangoneres que s'arrapaven a les cames per xuclar-nos la sang. Descalços, naturalment. Emprava espadnyes còmodes i resistents a tot, excepte a l'aigua. Quan una

espardenyà es mullava, poques vegades podia salvar-se. Les fibres vegetals de la sola s'inflaven i es podrien en un tres i no res. Quina vida més dura!

Gaudien xipollejant a la bassa en companyia de capgrossos i granotes. Jugaven amb vaixells de paper que feien navegar pels canalons, s'afartaven de fruita o arrenclaven els taps de botella com si fossin els soldats d'un exèrcit llestos per entrar ne combat. Però el que més els agradava era amagar-se entre el panissar per espiar les divertides xarrameques dels veïns de la finca del costat quan havien empinat el colze i s'insultaven amb un reguitzell de bajanades. Què hi farem! Els meus néts estaven en l'edat de fer bestieses.

LA IAIA TRINI († 1998)

De maldecap res. Ha estat la millor època de la meua vida. Quin goig tenir-los al nostre abast! Ben cofois que la vida ens hagués regalat l'oportunitat de tornar a actuar com a pares de dos fills, perquè els estimàvem com a tals o més. Així que, ves per on, no és per portar la contrària al iaio, però, no estic d'acord en titllar-los de dimonis. Val a dir que el menut era un beneït que semblava que mai no havia trencat un plat. En canvi, el gran sí que era una mica esvalotat. Cua de sargantana, vaja. Sempre disposat a fer-ne alguna de grossa. Em feia anar de corcoll. Ximpleta de mi! Per fer-me empipar s'enfilava dalt de l'olivera del parral o bé s'amagava al paller del matxo. També li agradava obrir de bat a bat la porta del corral de les gallines perquè campessin al seu aire en busca de cargolets que endur-se al pap.

Però el que de debò em treia de polleguera era quan es barallaven i jo m'havia d'afanyar a separar-los com fos amb els estris que tingués a mà com una escombria. Em ve a la memòria que en certa ocasió fins i tot vaig haver

d'emprar un xoriç. Vatua Déu! M'atabalava. Però qualsevol situació de la vida, com el menjar, es pot arreglar amb un polsim de sal i un rajolí d'oli.

A les llargues tardes hivernals per distreure'ns miràvem la tele en blanc i negre o posàvem un braser sota la taula i ens entreteníem jugant al cinquet, un innocent joc de cartes. Xalàvem més a l'estiu quan fins i tot fèiem una becaïna. Tant de val! Amb aquella parella de marrecs, imbuïts del típic esperit d'aventura infantil, la vida al prat semblava un conte de fades.

De vegades el iaio els demanava massa sense adonar-se que eren unes criatures en període de vacances estudiantils. Massa joves per exigir les rudes feines del camp, com tragar feixos de canyes, esbrossar els marges d'herba o carregar ple a vessar el carro de fruites i verdures per portar cap al mercat.

Sense mandra, cada dilluns al matí jo esperava en candeletes per agafar l'autobús que em conduís fins a Tortosa a visitar els meus néts al Seminari. Procurava que no els faltés de res, per això sempre anava carregada: xocolata, llet condensada, carquinyolis... Si n'eren de llépols els meus angelets! Aquests golafres s'endrapaven un barra de pa sucant a la xocolata desfeta a l'esmorzar dels diumenges... Però què voleu que us digui, jo només soc una pobra vella que vaig perdre el senderi abans del traspàs entre l'escalf dels meus.